

INTERAKTYWNE TECHNOLOGIE NAUCZANIA W PRZYGOTOWANIU PROFESJONALNYM PRZYSZŁEGO PEDAGOGA

Artykuł wyznacza wpływ interaktywnych technologii nauczania na przygotowanie profesjonalne przyszłego nauczyciela klas szkoły podstawowej. Szczególną uwagę przywiązuje się do analizy wad i zalet interaktywnych technologii nauczania licealistów, jak i konsekwencje ich wykorzystania w zdobywaniu doświadczenia pedagogicznego.

Słowa kluczowe: technologie, interaktywny, przygotowanie profesjonalne.

INTERACTIVE TECHNOLOGIES OF STUDING IN THE PROFESSIONAL PREPARATION OF FUTURE TEACHER.

The influence of interactive technologies of learning for professional preparation of future teacher of primary school was determined. Particular attention is paid to the analysis of the advantages and disadvantages of interactive technologies of learning students of high school , and also consequences them of using for acquiring of teaching experience.

Keywords. Technology, interactive, professional training.

ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА

Анотація. Визначено вплив інтерактивних технологій навчання на професійну підготовку майбутнього вчителя початкових класів. Особлива увага приділяється аналізу переваг та недоліків інтерактивних технологій навчання студентів педагогічного вузу, а також наслідків їх використання для набуття педагогічного досвіду.

Ключові слова. Технологія, інтерактив, професійна підготовка.

Постановка проблеми. Відомо, що розвиток і навчання відбувається під час взаємодії вчителя та учня, що передбачає активну двосторонню діяльність. Водночас, складність професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів пов'язана зі складністю втілення засвоєних знань, умінь і навичок у реальній професійній сфері. Ця обставина визначає необхідність підготовки студентів до професійної взаємодії з дітьми молодшого шкільного віку, що ґрунтується на інтерактивних технологіях навчання.

Мета дослідження. Визначити вплив інтерактивних технологій навчання на професійну підготовку майбутнього вчителя початкових класів.

Завдання:

- визначити переваги та недоліки інтерактивних технологій навчання студентів педагогічного вузу;

*

W. Korneluk
Wykładowca matematyki
Liceum Pedagogiczna
w Łucku

- проаналізувати, які позитивні наслідки формує використання інтерактивних технологій навчання щодо набуття педагогічного досвіду майбутніми вчителями початкових класів.

Виклад основного матеріалу. Проблема підготовки майбутніх учителів початкових класів до реалізації педагогічної взаємодії у навчально-виховному процесі проаналізовано у працях О. Біди, М. Лещенко, Н. Сулаєвої, Л. Зімакової, О. Рудич, О. Семенов, С. Сисоєвої, Л. Хомич та ін. У цих дослідженнях вивчаються окремі аспекти питання підготовки майбутнього вчителя до організації інтерактивного навчання. Вченими вживаються різні терміни: "інтерактивні техніки", "інтерактивне навчання", "інтерактивні технології", "інтерактивні методи" і т. ін.[1; 4]. Усі ці підходи у вивченні інтерактивних технологій об'єднані загальною метою: забезпечити активну взаємодію всіх учасників заняття, створити комфортні умови навчання, за яких кожен учень відчуває свою успішність, інтелектуальну спроможність, де учень і вчитель є рівноправними, рівнозначними суб'єктами навчання. Відповідно, для успішного входження в професійну діяльність майбутній педагог має володіти певним рівнем професійної культури застосування інтерактивних технологій навчання.

Узагальнюючи підходи вчених щодо поняття готовності як до результату професійно-педагогічної підготовки майбутнього вчителя можна стверджувати, що готовність є цілісним стійким утворенням і, на думку А. Ф. Линенка, О. М. Пехоти, С. О. Сисоєвої та ін., має ряд позитивних якостей:

- ґрунтується на досвіді, легко актуалізується;
- є стійкою, не потребує постійно нового формування у зв'язку з непередбаченою педагогічною ситуацією;
- є динамічною, піддається розвитку і може досягати більш високих рівнів.

Пропонується принципове оновлення системи підготовки майбутнього вчителя початкової школи під час оволодіння методикою викладання математики на основі використання технологічного підходу та інтерактивних технологій зокрема.

Інтерактивна технологія навчання - спеціальна форма організації пізнавальної діяльності, яка має конкретну і цілком передбачувану мету – створити комфортні умови навчання, за яких кожен студент буде відчувати свою успішність, професійну спроможність [5,с.11].

Головна мета технологічного підходу – досягнення гарантованого рівня навченості студентів [2, с.73]. Шлях від мети до результату – це певним способом організована взаємодія викладача і студентів. Усі дії викладача і студентів мають економно й цілеспрямовано вести до задуманої, заздалегідь визначеної мети, а саме – до оволодіння майбутніми вчителями методикою застосування навчальних технологій для подальшого їх використання в практичній діяльності.

Задля цього в Луцькому педагогічному коледжі з дисципліни «Методика викладання математики» (3 курс, II семестр) був проведений підсумковий семінар-практикум на тему: «Новітні технології навчання математики у початковій школі», під час якого студенти узагальнили знання не тільки щодо новітніх технологій навчання, але й щодо інтерактивної технології колективного навчання – за посередництвом технології «Ажурна пилка», яка передбачала залучення студентів в освітній процес.

По завершенні семінару відбулось обговорення, в результаті якого були виділені позитивні та негативні сторони технології інтерактивного навчання:

Позитивні

1. Розширюються пізнавальні можливості студента (учня) (здобування, аналіз, застосування інформації з різних джерел) – 60%.
2. Високий рівень засвоєння та застосування знань – 80%
3. Викладач (учитель) без зусиль може проконтролювати рівень засвоєння знань студентів (учнів) – 50%.
4. Викладач (учитель) має змогу розкритись як організатор, консультант – 43%.
5. Партнерство між викладачем (учителем) та студентами (учнями) – 67%.

Негативні

1. На опрацювання інформації потрібен значний час – 60%.
2. Інший підхід в оцінюванні знань – 43%.
3. Незначний досвід такого виду організації навчання – 67%.
4. Відсутність методичних розробок уроків – 30%.

Як бачимо, найбільш сильною стороною інтерактивної технології є високий рівень засвоєння та застосування знань, що є свідченням активного навчання. Однак, впровадження цих технологій у навчальний процес потребує особливої підготовки, дотримання педагогічних і методичних вимог. Необхідним є вступне заняття з поступовим ускладненням форм роботи на наступних навчальних заняттях та подальшою проекцією досвіду використання інтерактивних технологій на практиці [3, с.154].

Значний інтерес у студентів викликають заняття, проведені за методом «піраміди», що вимагає активної участі всіх членів групи в роботі й обговоренні. При цьому виділяємо такі етапи (в порядку ускладнення):

1. Індивідуальна робота. Викладач дає студентам певний час на самостійне ознайомлення з питаннями і проблемами щодо запропонованої теми. Кожному студенту пропонується скласти перелік питань, які вони хотіли б обговорити.

2. Робота в парах. Студенти обмінюються власними думками після завершення першої стадії.

3. Робота в групах із чотирьох осіб. Студенти обговорюють висновки, отримані під час опрацювання питань попереднього етапу, та складають спільний список висновків.

4. Робота у великій групі. Кожна мала група знайомить присутніх із результатами своєї роботи.

У більшості випадків найефективніше розпочинати саме з першої стадії - індивідуальної роботи. На цьому етапі студенти вчаться самостійно знаходити проблеми і логічно формулювати власні думки.

Обговорення в парах та четвічках сприяє розвитку комунікативних навичок, проте робота в четвічках є більш ефективною, оскільки студенти вчаться не тільки діалогічного спілкування (робота в парах), але й полілогічного (робота в четвічках) [6].

У процесі побудови такої взаємодії формуються мотивація досягнення успіху, педагогічні здібності, використовується досвід студента як один із найважливіших чинників навчання, створюється атмосфера комфорту та взаємоповаги, а також умови для самоосвіти і подальшого формування особистості студента. У таких умовах він відчуває причетність до спільної праці, набуває більш повного уявлення про майбутню професійну діяльність. Узагальнену структуру заняття за інтерактивною технологією можна сформулювати так:

1. Мотивація (підбір методу для мотивації - бесіда, "мозковий штурм", „незакінчене речення”, розгляд навчальних ситуацій, і т.д.).
2. Оголошення теми та очікуваних навчальних результатів.
3. Обговорення основних теоретичних положень теми заняття.
4. Робота в малих групах, в парах, колективна діяльність.
5. Мозковий штурм. Дискусія. Вільний мікрофон тощо.
6. Рефлексія (усвідомлення результатів заняття).

Як наслідок застосування інтерактивних технологій навчання в професійній підготовці майбутнього педагога свідчить, що:

- процес навчання стає особистісно-орієнтованим з можливістю переносу позитивного досвіду на подальшу педагогічну діяльність;
- формується внутрішня мотивація до навчання та самонавчання;
- розвиваються комунікативні вміння та навички студентів;
- рефлексія стає необхідним компонентом навчальної діяльності;
- засвоюється структура, методика організації та проведення інтерактивного уроку;
- створюються сприятливі умови розвитку навичок самоконтролю і самооцінки навчальної та професійної діяльності.

Висновки. Отже, застосування інтерактивних технологій сприяє якісній професійній підготовці майбутніх учителів, їх особистісному розвитку, високій мотивації до навчання, формуванню професійних умінь та навичок, а також розвиває рефлексію, самоконтроль, комунікативні та організаторські здібності.

Тому необхідно не тільки розширювати знання про інтерактивні технології навчання, а й впроваджувати інтерактивні заняття із застосуванням відповідних технологій навчання для формування готовності майбутніх учителів початкових класів до їх застосування. Це дасть змогу змінити з пасивної на активну професійно-особистісну позицію майбутніх учителів щодо засвоєння перспективних педагогічних технологій.

Література

1. Інтерактивні технології навчання в початковій школі: посібник для студ. вищих пед. навч. закл. та вчителів загальноосвіт. шк. / О.А. Біда, О.В. Кравчук, Г.І. Коберник та ін.; Уманський держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. — Умань: Софія, 2007. — 209с.
2. Коваль Л. В. Професійна підготовка майбутніх учителів початкової школи: технологічна складова : монографія / Л. В. Коваль. – Донецьк : Юго-Восток, 2009. – 375 с.
3. Малихін О. В. Організація навчальної діяльності студентів вищих педагогічних навчальних закладів: теоретико-методологічний аспект : монографія / Олександр Володимирович Малихін. – Кривий Ріг : Видавничий дім, 2009. – 307 с.
4. Пометун О. І. Енциклопедія інтерактивного навчання / О. І. Пометун. – К., 2007. – 144 с.
5. Пометун О. І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : наук.-метод. посіб. / О. І. Пометун, Л. В. Пироженко. – К. : Вид-во А.С.К., 2004. – 192с.
6. Сучасні освітні технології у вищій школі: Матеріали міжнар. наук.-метод. конф. (Київ, 1-2 листопада 2007 року) : Тези доповідей : У 2 ч. - Ч. 2 / Відп. ред. А.А. Мазаракі. - К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2007. –с. 259 .

INTERACTIVE TECHNOLOGIES OF STUDING IN THE PROFESSIONAL PREPARATION OF FUTURE TEACHER

W. Korneluk

Statement of the problem. We know that development and learning proceeds during the interaction between teacher and pupil, which provides active bilateral activities. However, the complexity of professional preparation of future teachers of elementary school connects with the complexity of implementation of acquired knowledge and skills in a real professional sphere.

This fact determines the necessity of preparation students for professional interaction with children of primary school age that based on interactive technologies of learning.

The purpose of the study. To determine the impact of interactive technologies learning for professional preparation of future teacher of primary school.

Problems:

- to identify the advantages and disadvantages of interactive technologies of learning students to teaching of high school;

- to analyze which benefits effects of interactive technologies of learning for acquiring teaching experience future teachers of primary school.

The main material. The problem of preparation of future teachers of primary school to implementation of educational cooperation in the educational process are analyzed in the works of Bida O., M. Leshchenko, N. Sulayeva, L. Zimakova, A. Rudich, A. Semenoh, S. Sysoeva, L.Khomych.

In these researches are studied some aspects of the preparation of future teachers to organization of interactive learning. Scientists use different terms: "interactive technology", "interactive training", "interactive technology", "interactive methods" and so on. [1, 4].

All of these approaches in the study of interactive technologies are united by a common goal: to ensure the active engagement of all participants of lessons, to create a comfortable conditions of learning in which every student feels his success, intellectual capacity, where the student and teacher are equal, equally important subjects of study.

Therefore, for successful entry into the professional activity future teacher must possess a certain level of professional culture of using of interactive technologies of learning.

Generalizing the approaches of scholars to the concept of readiness as a result of professional and pedagogical preparation of future teacher can confirm that commitment is a holistic sustainable formation and, according to A.F. Lynenko, O.M. Piechota, S.O.Sysoeva has number of positive qualities:

- based on the experience, easily updated;
- there is stable, does not require constant new formation due to unexpected teaching situation;

- there is a dynamic, can develop and can reach higher levels.

Fundamental renewal of preparation of future teacher of elementary school is proposed during the acquisition method of teaching maths on the basis using of technological approach and interactive technologies.

Interactive technology of learning is a special form of cognitive activity that has a specific and quite predictable goal - to create a comfortable conditions of learning in which every student will feel a successful, professional ability [5, p.11].

The main objective of technological approach is achieving a guaranteed level of training of students [2 , p.73]. The way from the goal to the result is organized in a certain way interaction of teacher and students. All actions of the teachers and students are economically and purposefully lead to a planned , predetermined goal - namely, to master of future teachers the technique using of educational technologies to further their using in practice.

For this, in Lutsk Pedagogical College on the subject " Teaching Maths" (3rd year , second semester) was the final workshop on theme " New technologies of teaching maths in elementary school ," during which students summarized the knowledge not only about new technologies education but also on interactive collaborative learning technologies - through technology " Azhurna Pylka ", which included the involvement of students in the educational process. At the end of seminar was discussion , in which were isolated positive and negative aspects of interactive technologies of learning:

Positive moments	Negative moments
1.Cognitive capabilities of student (pupil) expand(obtaining, analyzing, using information from different sources)- 60%.	1.On processing of information requires considerable time-60%
2.High level of learning and application of knowledge - 80%	2.Another approach in assessing of knowledge- 43%
3. The teacher can easily control the level of learning students (pupils) -50%.	3.Little experience of this type of training-67%.
4. The teacher (teacher) is able to reveal as organizer, consultant 43%.	4. Absence of methodological development of lessons- 30%.
5. Partnership between teacher and students (disciples) -67%.	

As you can see , the most strength side of interactive technology is the high level learning and application of knowledge that is evidence of active learning. However , implementation of these technologies in the educational process requires special training , compliance pedagogical and methodological requirements.

It is necessary introductory lesson with a gradual complication of the forms on these training sessions and further projection of experience with interactive technologies on practice [3,p.154]. Considerable interest in students causing lessons conducted by the method of "pyramid" , which requires the active participation of all members of the group work and discussion. We point out the following stages (in order of complexity):

1. Individual work . The teacher gives students some time for independent review of the issues and concerns on the proposed topic. Each student is proposed to compile a list of questions they would like to discuss.

2.Work in pairs. Students share their thoughts after the first stage.

3. Work in groups of four persons. Students discuss the findings obtained during the processing of the previous stage,and a list of common findings.

4. Work in a large group . Each small group familiarizes participants with the results of their work.

In most cases, it is most effective to start with the first stage - individual work. At this stage, students learn to find their own problems and logically formulate their own opinions. Discussion in pairs and fours contributes to the development of communication skills, but work in fours are more effective because students learn not only dialogical communication (work in pairs), but polilogical (work in fours) [6].

In the process of constructing such interactions is formed the motivation to succeed, pedagogical skills, the experience students as one of the most important factors in learning, creating an atmosphere of comfort and respect, and the conditions for self-education and the subsequent formation of the individual student. In such circumstances, he feels involvement in joint work becomes more complete idea about the future professional activity. Generalized structure of lesson for interactive technologies can be expressed as:

1. Motivation (selection method for motivating - conversation, "brainstorming", "unfinished sentences" consideration of learning situations, etc.).
2. Classifieds themes and expected learning outcomes.
3. Discuss the main theoretical themes subject of lessons.
4. Working in small groups, in pairs, collective activity.
5. Brainstorming. Discussion. Free microphone and so on.
6. Reflection (awareness of lessons results).

As a result of the using of interactive technologies of learning in the professional preparation of future teachers indicates that:

- process of learning is personality- oriented with the ability to transfer best practices to further educational activities ;
- formed intrinsic motivation to learn and self-learning ;
- develop communication skills of students;
- reflection is a necessary component of learning activities ;
- absorbed by the structure , methods of organizing and conducting interactive lesson;
- favorable conditions for the development of skills of self-control and self-esteem training and professional activities.

Conclusions. Thus, the using of interactive technology facilitates high-quality training of future teachers, their personal development, high motivation to learn , developing professional skills and abilities, and developing reflection, self-control, communication and organizational skills.

Therefore, it is necessary not only to expand knowledge of interactive learning technology, but also to implement interactive lessons using appropriate technology training for forming readiness of the future primary school teachers for their using . This will change from passive to active professional and personal position of future teachers about mastering perspective pedagogical technologies.